

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง

รายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

$$\frac{2}{3} = 0.\dot{6}$$

1.134

9.55 ...

0.0767

76

990

000

นางลาวัลย์ แสงขำ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนพรหมพิรามวิทยา จังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง ผู้สอนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวนจริง แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ชุดนี้ เมื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวนจริงมากยิ่งขึ้น และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ อำนวยประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดได้

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา คำแนะนำและได้ปรับปรุงแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ลาวัลย์ แสงขำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์	1
คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์	2
ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์	3
บทบาทของครู	4
บทบาทของนักเรียน	5
ส่วนประกอบในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์	
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ	6
คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์	
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ	7
จุดประสงค์การเรียนรู้	9
แบบทดสอบก่อนเรียน	10
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	13
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม	14
แบบฝึกทักษะที่ 1	17
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ	18
แบบฝึกทักษะที่ 2	21
แบบทดสอบหลังเรียน	22
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	25
แบบบันทึกคะแนน	26
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	28
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	29
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1	30
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 2	31
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	32

คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เป็นเอกสารชี้แจงลักษณะของรูปแบบของแบบฝึกทักษะ วิธีการใช้แบบฝึกทักษะ รวมทั้งข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบของเนื้อหา

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เล่มนี้ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. เอกสารชุดนี้ประกอบด้วย

- 2.1 คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
- 2.2 คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
- 2.3 ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
- 2.4 บทบาทของครู
- 2.5 บทบาทของนักเรียน
- 2.6 แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

3. สิ่งที่คุณจะต้องเตรียม

คุณจะต้องเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้ครบตามขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 3.1 แบบทดสอบก่อนเรียน
- 3.2 แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
- 3.3 แบบบันทึกคะแนน
- 3.4 แบบทดสอบหลังเรียน
- 3.5 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ
- 3.6 แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. การประเมินผลการเรียนรู้

- 4.1 ประเมินผลด้านความรู้ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้จากแบบทดสอบ
  - ตรวจสอบแบบทดสอบก่อนเรียน
  - ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ
  - ตรวจสอบแบบทดสอบหลังเรียน
- 4.2 ประเมินด้านทักษะการปฏิบัติ
  - ประเมินตามสภาพจริงจากการสังเกตและบันทึกลงในแบบประเมิน
- 4.3 ประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - ประเมินตามสภาพจริงจากการสังเกตและบันทึกลงในแบบประเมิน

คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

ก่อนนำแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ไปใช้ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาคู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์และปฏิบัติตามขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ให้ถูกต้องตามลำดับ
2. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้โดยละเอียด และปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกขั้นตอน
3. ศึกษาเนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผลของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ อย่างละเอียด

ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์

ครูผู้สอนใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ควรศึกษาขั้นตอนในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ให้เข้าใจ ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้เวลา 15 นาที
2. ครูอธิบายวิธีการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
3. ครูชี้แจงบทบาทของนักเรียนให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเองในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละชุดของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
4. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับวิธี หรือขั้นตอน หรือบทบาทของนักเรียน ตลอดจนข้อสงสัยอื่นๆ
5. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังเรียน
6. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความสามารถในการรับรู้ของนักเรียน และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนมา โดยให้นักเรียนอภิปรายและครูคอยชี้แนะ เพิ่มเติมสิ่งที่ขาดหาย เพื่อให้องค์ความรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
8. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้เวลา 15 นาที

บทบาทของครู

สิ่งที่ครูควรปฏิบัติก่อนใช้แบบฝึกทักษะ ขณะใช้แบบฝึกทักษะ และหลังใช้แบบฝึกทักษะ มีดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจวิธีการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การใช้สื่อและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีวัดและประเมินผลของแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ให้ชัดเจน
2. ค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จากหนังสือเรียน คู่มือผู้กำกับ และหนังสือเสริมประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความแม่นยำในเนื้อหาให้มากยิ่งขึ้น
3. เตรียมการจัดกิจกรรมล่วงหน้าและเตรียมสถานที่ตลอดจนสื่อต่างๆ ให้พร้อมก่อนใช้แบบฝึกทักษะ
4. เตรียมสื่อต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนที่ไม่อาจบรรจุลงในแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ได้
5. ตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ให้เรียบร้อยทั้งก่อนและหลังใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ทุกครั้ง
6. ชี้แจงบทบาทของนักเรียน เวลาที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมแต่ละกิจกรรมหรือแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
7. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินความรู้เดิมของนักเรียน ก่อนเริ่มเรียนในแต่ละชุด
9. แจกแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ให้นักเรียนศึกษาและแนะนำวิธีใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เพื่อให้นักเรียนจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
10. ดำเนินการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
11. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูควรให้การดูแลอย่างทั่วถึง และให้คำแนะนำกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจในกิจกรรมต่างๆ และต้องพยายามกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมากที่สุด
12. หากมีนักเรียนคนใดเรียนไม่ทัน ครูควรให้คำแนะนำหรืออาจมอบหมายงานหรือเอกสารให้ศึกษาเพิ่มเติมในเวลาว่าง
13. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หลังจากที่ยังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เสร็จเรียบร้อยแล้วในแต่ละชุด

14. เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ครูควรตรวจคำตอบแล้วแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบทันทีและเมื่อเรียนจบเนื้อหาให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ครูตรวจคำตอบแล้วแจ้งคะแนนให้นักเรียนทราบ เพื่อดูความก้าวหน้าของตนเอง หากมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ครูควรให้นักเรียนรับแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ไม่ผ่านเกณฑ์ไปศึกษาเองเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน

15. ครูควรสรุปผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะหลังจากใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ แต่ละครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุง ในการใช้ครั้งต่อไป

บทบาทของนักเรียน

สิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติก่อนใช้แบบฝึกทักษะ ขณะใช้แบบฝึกทักษะ และหลังใช้แบบฝึกทักษะ มีดังนี้

1. อ่านคู่มือการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ และบทบาทของนักเรียนให้เข้าใจ ก่อนลงมือศึกษาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์
2. นักเรียนรับแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ คนละ 1 ชุด ที่ครูผู้สอน
3. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ โดยใช้เวลา 15 นาที เพื่อประเมินความรู้เดิม ของนักเรียน
4. นักเรียนศึกษาแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในกิจกรรม
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ โดยใช้เวลา 15 นาที เพื่อทราบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนหลังจากทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วในแต่ละชุด
6. บอกคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียนทุกชุดให้ครูทราบเพื่อบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนจากการทำกิจกรรมตามแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เพื่อสรุปผลคะแนน
7. หลังจากทำกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนเก็บวัสดุอุปกรณ์แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ให้เรียบร้อย
8. ในการทำกิจกรรมตามแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ทุกชุด ขอให้นักเรียนทำด้วยความตั้งใจให้ความร่วมมือและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองให้มากที่สุด โดยไม่ดูเฉลยก่อนทำกิจกรรมและแบบทดสอบ

ส่วนประกอบในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม

1. คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. แบบทดสอบก่อนเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
5. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม
6. แบบฝึกทักษะที่ 1
7. ศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ
8. แบบฝึกทักษะที่ 2
9. แบบทดสอบหลังเรียน
10. กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
11. แบบบันทึกคะแนน
12. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
13. เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1
14. เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 2
15. เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจงในการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. ศึกษาใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม
3. ทำแบบฝึกทักษะที่ 1
4. ศึกษาใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ
5. ทำแบบฝึกทักษะที่ 2
6. ทำแบบทดสอบหลังเรียน

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ค 1.1 ม.2/1 เขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมและเขียนทศนิยมซ้ำในรูปเศษส่วน

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถ

- 1) บอกได้ว่าจำนวนที่กำหนดให้ เป็นทศนิยมซ้ำหรือไม่
- 2) เขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำได้

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
จำนวน 10 ข้อ

คำชี้แจง ข้อสอบมีจำนวน 10 ข้อ ชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก
นักเรียนอ่านโจทย์แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบถูกต้องที่สุดเพียง
คำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

- จำนวนในข้อใดต่อไปนี้เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.232232223...
  - 1.23456789...
  - 4.545454...
  - 7.3201...
- จำนวนในข้อใดต่อไปนี้เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.7
  - 0.65
  - 0.4141...
  - 0.4567...
- ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง
  - 0.2627 ... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 1.5888... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.234234... ไม่เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 71.717171 ไม่เป็นทศนิยมซ้ำ
- ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้อง
  - 0.405405... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 2.3454545... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 3.91777777... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 8.8128123... เป็นทศนิยมซ้ำ

5. เขียน $\frac{23}{25}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. 0.03

ข. 0.33

ค. 0.66

ง. 0.92

6. เขียน $\frac{4}{33}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. 0.126

ข. 0.1262626...

ค. 0.12121212...

ง. 0.327327327...

7. เขียน $-\frac{89}{90}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. - 9.6

ข. - 9.666...

ค. - 9.8

ง. - 9.888...

8. เขียน $\frac{244}{99}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. $2.\dot{4}\dot{6}$

ข. $2.3\dot{1}$

ค. $2.9\dot{7}$

ง. $2.\dot{4}$

9. เขียน $\frac{128}{72}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. $1.\dot{8}1$

ข. $1.\dot{4}\dot{7}$

ค. $1.2\dot{7}$

ง. $1.\dot{7}$

10. เขียน $-\frac{202}{333}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. - 0.5101010...

ข. - 0.606606606...

ค. - 0.505050505...

ง. - 0.502502502...

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยม

การเขียนเศษส่วนให้อยู่ในรูปทศนิยมและการเขียนทศนิยมให้อยู่ในรูปเศษส่วนนั้นสามารถใช้หลักการเขียน ดังนี้

1. การเขียนเศษส่วนให้อยู่ในรูปทศนิยม แบ่งได้เป็น 2 กรณีดังนี้

1.1 กรณีที่เศษส่วนมีตัวส่วนเป็น 10 หรือ 100 หรือ 1000 หรือ ... จะได้ค่าของเศษเป็นทศนิยม และมีจำนวนตำแหน่งของทศนิยมเท่ากับจำนวนเลขศูนย์ของตัวส่วนโดยเศษส่วนที่เป็นบวกจะได้ทศนิยมที่เป็นบวกและเศษส่วนที่เป็นลบ จะได้ทศนิยมที่เป็นลบ เช่น

$$\frac{1}{10} = 0.1$$

$$-\frac{5}{10} = -0.5$$

$$\frac{32}{100} = 0.32$$

$$-\frac{48}{100} = -0.48$$

$$\frac{231}{1000} = 0.231$$

$$-\frac{71}{1000} = -0.071$$

1.2 กรณีที่เศษส่วนมีตัวส่วนไม่เป็น 10 หรือ 100 หรือ 1000 หรือ ... จะมีวิธีการเขียน 2 วิธี ดังนี้

1.2.1 โดยการทำให้ตัวส่วนให้เป็น 10 หรือ 100 หรือ 1000 หรือ ... โดยนำจำนวนมาคูณ หรือหารทั้งตัวเศษและตัวส่วนของเศษส่วนจำนวนนั้นแล้วดำเนินการโดยหลักการเดียวกับข้อ 1.1 เช่น

$$\begin{aligned} \frac{1}{2} &= \frac{1 \times 5}{2 \times 5} = \frac{5}{10} = 0.5 \\ \frac{3}{4} &= \frac{3 \times 25}{4 \times 25} = \frac{75}{100} = 0.75 \\ \frac{3}{8} &= \frac{3 \times 125}{8 \times 125} = \frac{375}{1000} = 0.375 \\ \frac{9}{20} &= \frac{9 \times 5}{20 \times 5} = \frac{45}{100} = 0.45 \end{aligned}$$

1.2.2 โดยการนำตัวส่วนไปหารตัวเศษโดยเศษส่วนที่เป็นบวกจะได้ทศนิยมที่เป็นบวกและเศษส่วนที่เป็นลบจะได้ ทศนิยมที่เป็นลบ เช่น

ตัวอย่างที่ 1 จงเขียน $\frac{3}{4}$ ให้อยู่ในรูปทศนิยม

วิธีทำ

$$\frac{3}{4} \rightarrow \begin{array}{r} 0.75 \\ 4 \overline{)30} \\ \underline{28} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $\frac{3}{4} = 0.75$

ตัวอย่างที่ 2 จงเขียน $-\frac{5}{4}$ ให้อยู่ในรูปทศนิยม

วิธีทำ

$$-\frac{5}{4} \rightarrow \begin{array}{r} 1.25 \\ 4 \overline{)5.00} \\ \underline{4} \\ 10 \\ \underline{8} \\ 20 \\ \underline{20} \\ 0 \end{array}$$

ดังนั้น $-\frac{5}{4} = -1.25$

ตัวอย่างที่ 3 จงเขียน $\frac{2}{3}$ ให้อยู่ในรูปทศนิยม

วิธีทำ

$$\begin{array}{r}
 0.6666\dots \\
 3 \overline{) 2.0000} \\
 \underline{0} \\
 20 \\
 \underline{18} \\
 20 \\
 \underline{18} \\
 20 \\
 \underline{18} \\
 2 \\
 \vdots
 \end{array}$$

จากการหารข้างต้น ถ้าหารต่อไปจะได้ 6 ซ้ำไปเรื่อยๆ โดยไม่มีที่สิ้นสุด

$$\text{ดังนั้น } \frac{2}{3} = 0.666\dots$$

ทศนิยมที่มีลักษณะนี้
เรียกว่า ทศนิยมซ้ำ

แบบฝึกทักษะที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเศษส่วนต่อไปนี้ให้อยู่ในรูปทศนิยม

1. $\frac{6}{1000} = \dots\dots\dots$

2. $\frac{3}{40} = \dots\dots\dots$

3. $-\frac{17}{20} = \dots\dots\dots$

4. $\frac{30}{16} = \dots\dots\dots$

5. $\frac{21}{8} = \dots\dots\dots$

6. $\frac{31}{4} = \dots\dots\dots$

7. $-\frac{18}{15} = \dots\dots\dots$

8. $\frac{9}{125} = \dots\dots\dots$

9. $-\frac{2}{3} = \dots\dots\dots$

10. $\frac{10}{9} = \dots\dots\dots$

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ 1

ตอบได้ถูกต้อง   ข้อละ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบ   ข้อละ 0 คะแนน

รวมคะแนน 10 คะแนน

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

การเขียนเศษส่วน เมื่อ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ $b \neq 0$ สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของทศนิยมได้ โดยทั่วไปจะใช้วิธีการนำตัวเศษ เป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยตัวส่วน ผลหารที่ได้ อยู่ในรูปทศนิยม โดยหัวข้อนี้

จะพิจารณาเฉพาะเศษส่วนที่เมื่อเปลี่ยนเป็นทศนิยมแล้วอยู่ในรูปทศนิยมซ้ำ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้คือ

1. ทศนิยมซ้ำศูนย์ (terminating decimal)
2. ทศนิยมซ้ำที่ไม่ใช่ซ้ำศูนย์ (repeating decimal)

ตัวอย่าง

ทศนิยมซ้ำศูนย์ (terminating decimal)

ซึ่งไม่นิยมเขียนตัวศูนย์ซ้ำ เช่น

1.42000... เขียนแทนด้วย 1.42

5.3000... เขียนแทนด้วย 5.3

0.92000... เขียนแทนด้วย 0.92

27.6000... เขียนแทนด้วย 27.6

4.83000... เขียนแทนด้วย 4.83

การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำที่ไม่ใช่ซ้ำศูนย์

$\frac{1}{3} = 0.333...$ เขียนแทนด้วย $0.\dot{3}$ อ่านว่า ศูนย์จุดสาม สามซ้ำ

$\frac{7}{15} = 0.4666...$ เขียนแทนด้วย $0.4\dot{6}$ อ่านว่า ศูนย์จุดสี่หก หกซ้ำ

$\frac{9}{37} = 0.243243...$ เขียนแทนด้วย $0.\dot{2}4\dot{3}$

อ่านว่า ศูนย์จุดสองสี่สาม สองสี่สามซ้ำ

ตัวอย่างการเขียนเศษส่วนให้อยู่ในรูปทศนิยมซ้ำ

ตัวอย่างที่ 1 $\frac{25}{9} = 2.777\dots$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 2.777\dots \\ 9 \overline{)25.000} \\ \underline{18} \\ 70 \\ \underline{63} \\ 70 \\ \underline{63} \\ 70 \\ \underline{63} \\ 7 \\ \vdots \end{array}$$

ดังนั้น $\frac{25}{9} = 2.777\dots$ หรือ $2.\dot{7}$

ตัวอย่างที่ 2 $\frac{16}{45} = 0.3555\dots$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 0.3555\dots \\ 45 \overline{)16.0} \\ \underline{135} \\ 250 \\ \underline{225} \\ 250 \\ \underline{225} \\ 250 \\ \underline{225} \\ 25 \\ \vdots \end{array}$$

ดังนั้น $\frac{16}{45} = 0.3555\dots$ หรือ $0.3\dot{5}$

0.35

วิธีทำ

$$\begin{array}{r}
 1.7272\dots \\
 99 \overline{) 171.000} \\
 \underline{99} \\
 720 \\
 \underline{693} \\
 270 \\
 \underline{198} \\
 720 \\
 \underline{693} \\
 27 \\
 \vdots
 \end{array}$$

ดังนั้น $\frac{171}{99} = 1.7272\dots$ หรือ $1.\overline{72}$

ตัวอย่างที่ 4 $\frac{9}{37} = 0.243243\dots$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r}
 0.243243\dots \\
 37 \overline{) 9.0} \\
 \underline{74} \\
 160 \\
 \underline{148} \\
 120 \\
 \underline{111} \\
 90 \\
 \underline{74} \\
 160 \\
 \underline{148} \\
 120 \\
 \underline{111} \\
 90 \\
 \vdots
 \end{array}$$

ดังนั้น $\frac{9}{37} = 0.243243\dots$ หรือ $0.\dot{2}4\dot{3}$

แบบฝึกทักษะที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเศษส่วนต่อไปนี้ให้อยู่ในรูปทศนิยมซ้ำ

1. $\frac{7}{9} = \dots\dots\dots$

2. $\frac{5}{11} = \dots\dots\dots$

3. $-\frac{59}{90} = \dots\dots\dots$

4. $\frac{2}{11} = \dots\dots\dots$

5. $\frac{71}{90} = \dots\dots\dots$

6. $-\frac{13}{9} = \dots\dots\dots$

7. $-\frac{6}{11} = \dots\dots\dots$

8. $\frac{111}{90} = \dots\dots\dots$

9. $-\frac{109}{99} = \dots\dots\dots$

10. $\frac{28}{111} = \dots\dots\dots$

เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกทักษะที่ 2

ตอบได้ถูกต้อง

ข้อละ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบ

ข้อละ 0 คะแนน

รวมคะแนน 10 คะแนน

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
จำนวน 10 ข้อ

คำชี้แจง ข้อสอบมีจำนวน 10 ข้อ ชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก
นักเรียนอ่านโจทย์แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบถูกต้องที่สุดเพียง
คำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

- จำนวนในข้อใดต่อไปนี้ เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 1.23456789...
  - 4.545454...
  - 7.3201...
  - 0.232232223...
- จำนวนในข้อใดต่อไปนี้ **ไม่**เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.65
  - 0.4141...
  - 0.4567...
  - 0.7
- ข้อใดต่อไปนี้ถูกต้อง
  - 1.5888... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.234234... ไม่เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 71.717171 ไม่เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 0.2627 ... เป็นทศนิยมซ้ำ
- ข้อใดต่อไปนี้ **ไม่**ถูกต้อง
  - 2.3454545... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 3.91777777... เป็นทศนิยมซ้ำ
  - 8.8128123... เป็นทศนิยมซ้ำ

ง. 0.405405... เป็นทศนิยมซ้ำ

5. เขียน $\frac{23}{25}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. 0.33

ข. 0.66

ค. 0.92

ง. 0.03

6. เขียน $\frac{4}{33}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. 0.1262626...

ข. 0.12121212...

ค. 0.327327327...

ง. 0.126

7. เขียน $-\frac{89}{90}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. - 9.666...

ข. - 9.8

ค. - 9.888...

ง. - 9.6

8. เขียน $\frac{244}{99}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. $2.\dot{3}\dot{1}$

ข. $2.\dot{9}\dot{7}$

ค. $2.\dot{4}$

ง. $2.\dot{4}\dot{6}$

9. เขียน $\frac{128}{72}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. $1.\dot{4}\dot{7}$

ข. $1.2\dot{7}$

ค. $1.\dot{7}$

ง. $1.\dot{8}\dot{1}$

10. เขียน $-\frac{202}{333}$ ในรูปทศนิยมได้ตรงกับข้อใด

ก. - 0.606606606...

ข. - 0.505050505...

ค. - 0.502502502...

ง. - 0.5101010...

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
ชุดที่ 1 เรื่อง การเขียนเศษส่วนในรูปทศนิยมซ้ำ

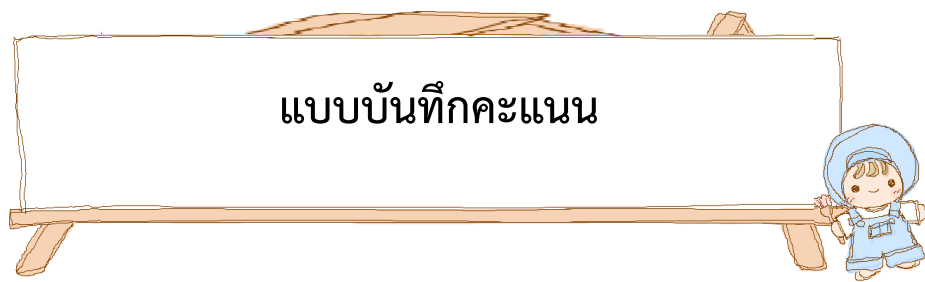

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนเต็ม	10
คะแนนที่ได้	

ประเมินผลการทำแบบทดสอบ

ประเมินผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ก่อนเรียน	10	
หลังเรียน	10	

ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

ประเมินผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
แบบฝึกทักษะที่ 1	10	
แบบฝึกทักษะที่ 2	10	
รวมคะแนน	20	

บรรณานุกรม

- ยุพิน พิพิธกุล และ สิริพร ทิพย์คง. (2548). แบบฝึกทักษะพัฒนาการคิดวิเคราะห์ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2555). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน คณิตศาสตร์ เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- สิริพร ทิพย์คง. (2549). แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

- 1. ค.
- 2. ง.
- 3. ข.
- 4. ง.
- 5. ง.
- 6. ค.
- 7. ง.
- 8. ก.
- 9. ง.
- 10. ข.

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 1

$$1. \frac{6}{1000} = 0.006$$

$$2. \frac{3}{40} = 0.075$$

$$3. -\frac{17}{20} = -0.85$$

$$4. \frac{30}{16} = 1.875$$

$$5. \frac{21}{8} = 2.625$$

$$6. \frac{31}{4} = 7.75$$

$$7. -\frac{18}{15} = -1.2$$

$$8. \frac{9}{125} = 0.072$$

$$9. -\frac{2}{3} = -0.666\dots$$

$$10. \frac{10}{9} = 1.111\dots$$

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 2

$$1. \frac{7}{9} = 0.\dot{7}$$

$$2. \frac{5}{11} = 0.\dot{4}\dot{5}$$

$$3. -\frac{59}{90} = -0.6\dot{5}$$

$$4. \frac{2}{11} = 0.\dot{1}\dot{8}$$

$$5. \frac{71}{90} = 0.7\dot{8}$$

$$6. -\frac{13}{9} = -1.\dot{4}$$

$$7. -\frac{6}{11} = 0.\dot{5}\dot{4}$$

$$8. \frac{111}{90} = 1.2\dot{3}$$

$$9. -\frac{109}{99} = -1.\dot{1}\dot{0}$$

$$10. \frac{28}{111} = 0.2\dot{5}\dot{2}$$

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ข.
2. ค.
3. ก.
4. ค.
5. ค.
6. ข.
7. ค.
8. ง.
9. ค.
10. ก.

